

Kwartaalbericht Q2 2018

Kleine verbetering positie ABP in tweede kwartaal

Hoofdpunten:

- beleidsdekkingsgraad ABP bijna op minimaal vereist niveau
- pensioenen zeer waarschijnlijk gelijk in 2019
- rendement op beleggingen tweede kwartaal +2,3% (+€9,2 miljard)

Heerlen/Amsterdam, 19 juli 2018. **Het tweede kwartaal van 2018 laat voor ABP weer plusjes zien. Het pensioenfonds pakt daarmee de voorzichtig stijgende lijn, die onderbroken werd in het eerste kwartaal, weer op. Zowel de dekkingsgraad als het rendement en ook het vermogen verbeteren licht. De beleidsdekkingsgraad, belangrijk voor verhoging en verlaging van het pensioen, komt met bijna 104% dicht bij het minimaal vereiste niveau. Uitgaande van de huidige financiële positie zullen de pensioenen van de deelnemers van ABP zeer waarschijnlijk gelijk blijven in 2019.**

Voorzitter Corien Wortmann-Kool: "De financiële positie van ABP verbetert beetje bij beetje. We hebben de minimaal vereiste buffer bijna gevuld, maar tegelijkertijd nog te weinig vet op de botten. Voor onze deelnemers betekent dit dat de pensioenen in 2019 bijna zeker niet omhoog, maar ook niet omlaag zullen gaan. Pensioen, zo blijkt weer, is ook in het huidige stelsel onzeker. We zijn nu afhankelijk van het rendement op onze beleggingen en, zeker zo belangrijk, van de hoogte van de rente. We moeten nu en in de toekomst beleggen om een goed pensioen te kunnen bieden. Dat levert meer op dan sparen. Een eventueel nieuw stelsel zou in belangrijke mate een oplossing kunnen bieden voor de grote afhankelijkheid van de rente, de toegenomen flexibiliteit op de arbeidsmarkt en de behoefte aan keuzemogelijkheden. Maar ook dan zal pensioen onzeker blijven."

Wat kunnen deelnemers van ABP verwachten?

Op basis van de stand aan het eind van het tweede kwartaal van 2018 is de kans dat de pensioenen in 2019 verlaagd worden bijna nihil. We verwachten de pensioenen in 2019 en de jaren daarna ook niet te kunnen verhogen met de prijsstijging (indexatie). Daarvoor is de opgebouwde reserve nog te klein. Voor de jaren na 2019 blijft de kans op verlaging aanwezig. De ontwikkeling van de beleidsdekkingsgraad is daarbij van groot belang.

De dekkingsgraden van ABP: hoogte en betekenis

De dekkingsgraad van een pensioenfonds geeft een indicatie of een pensioenfonds nu en in de toekomst de pensioenen kan uitbetalen. Hij geeft de verhouding weer tussen het beschikbare vermogen (€414 miljard) en de verplichtingen van ABP, dat zijn alle huidige en toekomstige pensioenuitkeringen (€398 miljard).

De actuele dekkingsgraad stijgt in het tweede kwartaal van 103% eind maart naar 104,1% einde juni 2018. Voor elke €100 die ABP aan pensioen uitkeert, is er €104,10 in kas. Er is een kleine buffer, al voldoet die nog net niet aan de minimaal vereiste omvang (104,2%).

De beleidsdekkingsgraad (het gemiddelde van de actuele dekkingsgraden over de twaalf laatste maanden) stijgt in het tweede kwartaal van 103% eind maart naar 103,9% eind juni. Deze dekkingsgraad is enerzijds bepalend voor de verhoging van het pensioen. Gedeeltelijke indexatie mag bij een beleidsdekkingsgraad van 110% of hoger. Vanaf 123% mag ABP volledig indexeren. Met de huidige 103,9% is dit dus nog lang niet in beeld. Anderzijds kan de beleidsdekkingsgraad ook een rol spelen bij verlaging van het pensioen. Als deze dekkingsgraad tot en met 2020 (voor een aaneengesloten periode van vijf jaar) onder het vereiste niveau van 104,2% blijft, is verlaging van pensioen onvermijdelijk.

Wat deden de beleggingen en verplichtingen van ABP in het tweede kwartaal van 2018?

Het beschikbaar vermogen stijgt van €405 miljard naar €414 miljard. ABP boekte een positief rendement van 2,3% (€9,2 miljard). De belangrijkste bijdragen werden geleverd door de categorieën aandelen,

alternatieve beleggingen en vastgoed. Het goede rendement op deze beleggingscategorieën moet in samenhang gezien worden met de valutahedge, waarmee ABP valutarisico's afdekt. Deze staat gedurende het tweede kwartaal in de min. Dat komt door de zwakke positie van de euro ten opzichte van andere belangrijke valuta als de dollar. Vastrentende waarden droegen €0,9 miljard bij, hoofdzakelijk door een goed rendement op bedrijfsobligaties. Over het eerste half jaar van 2018 komt het rendement uit op +1,3% (€5,3 miljard).

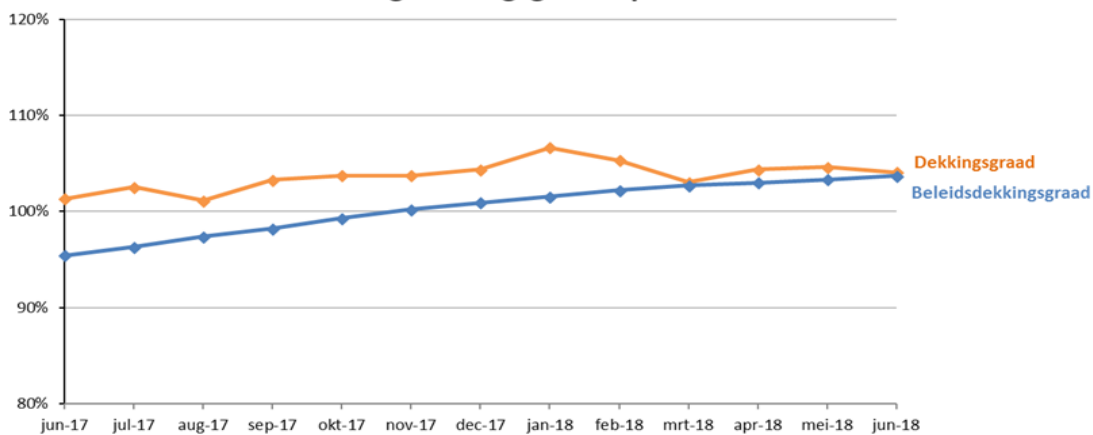
De rekenrente daalt in het tweede kwartaal met 0,1%. De waarde van de pensioenen die ABP nu en in de toekomst moet uitkeren, stijgt daardoor licht naar €398 miljard. Als de rente daalt moet een fonds immers meer in kas houden om aan alle verplichtingen, nu en in de toekomst, te kunnen voldoen.

Vooruitblik beleggingen

De groei van de wereldeconomie blijft de komende kwartalen waarschijnlijk hoog, evenals de bedrijfswinsten. Mede door de stijgende olieprijs loopt de inflatie op. Centrale banken draaien het stimuleringsbeleid terug. Zij zoeken naar een evenwicht tussen normalisatie enerzijds en het niet afremmen van economische groei anderzijds. Een stijging van de beleidsrente kan worden opgevat als een teken van vertrouwen van beleidsmakers in de economische groei. Maar een te snel terugdraaien van het stimuleringsbeleid kan tot koersschommelingen op aandelenmarkten leiden, als beleggers stijgende rentelasten zien als bedreiging voor de groei. Deze afweging tussen groei en monetair beleid zal, naast de mogelijke instabiliteit van het wereldwijde handelsklimaat, voor financiële markten het belangrijkste thema zijn.

Kerncijfers	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018
Beleidsdekkingsgraad (%)	96,3	99,3	101,5	103,0	103,9
Dekkingsgraad (%)	101,3	103,3	104,4	103,0	104,1
Beschikbaar vermogen (€ mld.)*	389	396	409	405	414
Verplichtingen (€ miljard)	383	383	392	393	398
Rekenrente (%)	1,5	1,6	1,5	1,5	1,4

Ontwikkeling dekkingsgraden per maandeinde

Profiel

Stichting Pensioenfonds ABP (ABP) is het bedrijfstakpensioenfonds voor werkgevers en werknemers van overheids- en onderwijsinstellingen in Nederland. ABP heeft 2,9 miljoen deelnemers en €414 miljard (per 30 juni 2018) aan vermogen beschikbaar.

Bijlage: Samenstelling en rendement beleggingsportefeuille

	Gewicht in %	Q2 2018		2018		2017	
		Rendement in %	in miljard €	Rendement in %	in miljard €	Rendement in %	in miljard €
Vastrentende Waarden	37,2	0,6	0,9	0,1	0,2	-0,2	-0,3
Staatsobligaties	5,7	-0,7	-0,2	-0,2	-0,1	0,3	0,1
Langlopende Staatsobligaties	7,2	0,8	0,2	1,3	0,4	1,2	0,4
Bedrijfsobligaties	13,5	2,6	1,4	0,6	0,3	-2,2	-1,2
Obligaties opkomende landen	2,8	-3,4	-0,4	-4,1	-0,5	-1,0	-0,1
Inflatie gerelateerde obligaties	8,1	-0,3	-0,1	0,0	0,0	1,5	0,5
Aandelen	35,0	4,4	6,3	1,8	2,8	12,3	16,0
Aandelen ontwikkelde landen	26,7	7,1	7,6	3,9	4,3	8,7	8,7
Aandelen opkomende landen	8,3	-3,7	-1,3	-4,5	-1,6	23,0	7,4
Alternatieve beleggingen	17,4	8,2	5,5	7,8	5,2	0,1	0,1
Private Equity	4,9	8,4	1,6	7,2	1,4	9,7	1,7
Grondstoffen	4,7	10,7	1,9	12,1	2,2	-4,9	-0,7
Opportunity Fund	0,3	6,4	0,1	8,2	0,1	-12,6	-0,3
Infrastructuur	2,9	5,5	0,6	6,2	0,7	8,3	0,8
Hedge fondsen	4,6	7,2	1,3	4,9	0,9	-7,5	-1,5
Vastgoed	9,9	7,1	2,7	3,9	1,5	3,4	1,3
Vastgoed	9,9	7,1	2,7	3,9	1,5	3,4	1,3
Portefeuille rendement (voor overlay)	99,5	3,8	15,4	2,4	9,7	4,5	17,1
Overlay *	0,5	-1,5	-6,2	-1,1	-4,4	3,1	11,6
Rente- en inflatiehedge*		0,2	0,7	0,2	0,7	-0,4	-1,4
Valutahedge *		-1,7	-6,8	-1,2	-4,9	3,4	12,9
Cash en overig *		0,0	-0,1	-0,1	-0,3	0,0	0,1
Totaal	100,0	2,3	9,2	1,3	5,3	7,6	28,7

*contributie aan totaal rendement